

TELEGRAFUL ROMAN

Apară Marţi, Joi şi Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuza. Articoll nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Un memorandum.

Patriarhatul ecumenic din Constantinopol face pe supăratul. A înaintat memoriul Porţii otomane, şi tuturor puterilor europene, plângându-se în el, că de când a fost organizat exarhatul bulgăresc biserica ortodoxă din Macedonia şi Tracia suferă mult, în urma agitaţiilor puse la cale printră credincioşii ei.

Anume patriarhatul e de convins, că naţionalizarea bisericii ortodoxe e o idee venită de la exarhatul din Bulgaria, o idee însă contrară spiritului creştin şi canoanelor aşezate de soborele ecumenice, cari nu admit crearea de organizaţiuni bisericeşti deosebite, după naţionalităţi, pentru credincioşii aceleiaşi biserici.

Din motivul acesta patriarhatul e deci în contra naţionalisării, în contra principiului de naţionalizare a bisericii, şi cere ajutorul celor tari, în prima linie al guvernului turcesc, pentru ca să poată păstra în biserică starea de mai nainte, *starea legală*.

Acesta e cuprinsul memorandumului, căruia ziariul „*Voinţa Naţională*” din Bucureşti, organul oficios al actualului guvern român, care cum ştim, a luat în mâinile sale afacerea bisericii macedo-române, îi face în plină cunoştinţă de cauză, următoarele aprecieri:

„... Dacă patriarhatul ar fi lăsat pe fie-care să asculte slujba bisericească şi să se rîde lui Dumnezeu în limba pe care o înţelege mai bine; dacă prin urmare ar fi lăsat libertate de conştiinţă şi nu ar fi impus limba greacă şi acelor cari nu sunt Greci, n'ar fi vădit înfrîngându-se exarhatul bulgar, şi schisma nu s'ar fi întemplat, cu urmările de cari se plînge acum, că toate elementele bulgare sau slave caută să se emancipeze de autoritatea patriarhatului.

Inceputul eşirei Bulgarilor de sub autoritatea patriarhatului face parte din istorie; dar astăzi asistăm la lupta patriarhatului contra Armânilor, cari au cerut numai să aibă voie a întrebuinţa limba română în comunele unde sunt în enormă majoritate, ear' unde sunt în număr egal cu Grecii, să se slujescă pe rînd, *greceşte şi româneşte*, cum se face pentru minoritatea grecească de la Uskiub.

Nu înţelegem de ce prin calomniile, insulte şi chiar violenţe cantă patriarhatul a silii pe Armâni să se lase de doriinţa de a auzi în biserici limba lor?

Vorbeşte patriarhatul de violenţele Bulgarilor, dar pe ale Grecomanilor nu le vede! Dacă din această atitudine intransigentă a patriarhatului, — şi memorandumul nu ne mai îngăduie a aştepta o schimbare în bine, odată-ce principiul naţionalităţii e combătut şi declarat necanonic, — va urma organizarea unei biserici neatârnată a Armânilor, a cui o să fie vina? Nu a patriarhatului?

E ceva extraordinar de vădit, cum combate patriarhatul principiul naţionalităţii şi tot odată el însuşi e cel mai aprig apărător al naţionalismului grecesc! Pentru ce acesta preferinţă pentru limba greacă? Dacă Ruşii, Sârbii, Bulgarii, Români, Arabii etc. se rîde fie-care în limba lor, de ce n'ar

face acelaşi lucru şi Slavii şi Armânii din Turcia? După doctrina creştină n'ar fi înaintea lui Dumnezeu de o potrivă toate limbile?

Întrebarea mai e: Ce folos pot trage din învăţăturile religiei creştine acei cari nu înţeleg ce se ceteşte în biserică? Ori e destul, după ideea patriarhatului, ca să repete cineva vorba fără înţeles, pentru a-şi înălţa sufletul şi inima, pentru a se ridica, măcar pentru un timp cât de scurt, mai pe sus de lupta crâncenă pentru trai, în sfere mai ideale, în cari omul se simte mai bun şi, bătându-şi peptul, se judecă şi ia hotărîri de îndreptare?

Patriarhatul prin această greşită înţelegere a creştinismului răpeşte credincioşilor săi putinţa de a fi cu adevărat creştini, o răpeşte chiar şi Grecilor, căci, tratând şi limba vorbită de acestă de jargon, li-se ceteşte în biserică o limbă pe care cei mai mulţi n'o înţeleg.

Dacă va domni tot acest spirit la patriarhat, n'ar fi de mirare să se întemple o schismă chiar între Greci; căci manifestaţiile violente ale studenţilor contra evangheliei traduse în greacă populară nu vor împedeca-o multă vreme. Atunci ca şi acum patriarhatul va trebui să zică: „Ale mele dintru ale mele”.

Fragmente istorice.

Despre boerii din ţera Făgăraşului,

de
Non quis, sed quid.
(Urmare).

Regele Ungariei Vladislav II donase Castrul Făgăraş lui Ioan Corvinul, pentru care Saşii protestă în contra acestei donaţiuni (1503). — La anul 1507 Făgăraşul se află în administrarea Castelanului Stefan Tokos, care — după cum spune Benkő (in Trans. spec § 175) — în literile familiei Boer de Becse se titulează: „*Nos Stephanus Tokos arcis Fogaras Castellanus* (1507)”. Fost'a acest Tokos vr'un călugăr catolic ca succesorul său Tomori? nu putem şti. Dar' din praxa regilor, că pe la locurile schismaticilor trimiteau pentru administrare mai cu seamă barbaţi din clasa de propagandă, e probabil că şi el va fi fost vre-un popă catolic.

După Tokos curînd (1509) apare în capul Făgăraşului Paul de Tomor, care la început se titula: „*Nos Paulus de Tomor, capitaneus ac Castellanus castris et terrae Fogaras*”, — ear' pe la anul 1516: „*Nos Paulus de Tomor Capitaneus Castrorum Fogaras et Munkacs, nec non Camerarius salium regalium partium Regni Transilvaniae, ac administrator proventuum Abatiae de K. Monstra*”. De altcun cu titlaturile lui Paul Tomori ne vom mai întâlni în partea specială a boerilor de Făgăraş, pentru că activitatea lui în ţera Făgăraşului a fost destul de mare. Paul Tomori, care poartă predicatul de Szucsak, o comună din comitatul Clujului (după Nagy Iván „*Magy. családok*”...) s'ar fi născut în comitatul Gömör, ear' familia sa, din care şi Stefan Tomori, pe la anul 1514 vicevoivodă al Ardealului, luase numele de la comuna

locuinţei sale Tomor din comitatul Abauj.

Paul Tomori intrase pe cariera militară, dar' văduvit de două-ori intră în cinul călugărilor Capistrani, şi din ordinul lui Ioan Bornemissa, care guverna Ardealul în numele Regelui, veni la Făgăraş ca căpitan suprem, unde presidând în scaunul boeronal de 12 asesori luă la revizuire documentele boerilor, aducînd sentinţe după vechiul obicei, al ţinutului, pe cari apoi le confirmară principii Ardealului.

Paul Tomori ca popă catolic, întră multe sale agende lumeşti nu uită nici de cele sufleteste, convertind la catolicism familia boierului Mateiu Mailat din Comăna cu şese copii ai sei, Comşa, Ioan, Negoiţă, Zehan, alias Stefan, Dumitru şi Marta; dintră acestia Stefan e obligat la miliţie ajunse cubicular la curtea regelui Ludovic II, de unde adunînd ceva parale cumpără prin tatăl sau Mateiu domeniul Crihalma de lângă Comăna, şi luă în zălog şi moşia boerilor Vlăd, (Szunyogszék), de unde luă şi predicatul Mailat de Szunyogszék. Paul Tomori recomandă regelui confirmarea cumpărăturii domeniului Crihalma, sub cuvînt că totă familia lui Mailat a trecut la catolicism.

Paul Tomori ajungînd arhiepiscop de Calocsa (1522) luă comanda trupelor lui Ludovic II în bătăia de la Mohács (1526), acolo cădu împreună cu regele, dar' Stefan Mailat scăpă.

După căderea de la Mohács voivoda Ardealului Ioan Zápolya se proclamă de rege al Ungariei în contra lui Ferdinand I, cu care după mai multe lupte se încheiă la anul 1538 o pace secretă, prin care Ferdinand ţinu Ungaria de nord şi de vest, ear' celelalte părţi cu Ardealul rămîn în stăpînirea lui Zápolya. Acesta denumise încă la anul 1535 de voivod al Ardealului pe Stefan Mailat, care însă la 1540 trecînd în partea lui Ferdinand fu asediat prin Turci, concomitanţi de voievozii Moldovei şi Munteniei, în castelul Făgăraşului, de unde prins fiind se espedă în cele şapte turnuri Edicule din Constantinopol (1541) unde şi muri ca captiv la anul 1551.

Cât timp a domnit Stefan Mailat peste Ardeal a confirmat — întră altele — mai multe sentinţe de ale tribunalului boeresc din Făgăraş, în cari el se titulează: „*Nos Stephanus Mailath Liber Dominus terrae Fogaras, Voivoda transilvanus et sicularum Comes*, etc. Dintră atari diplome confirmatoriale, cu cari ne vom întâlni în partea specială a acestui op, amintim aci pe cea dată boerilor Ciorila din Grid la anul 1535, în care se face provocare la sentinţa tribunalului boeronal din Făgăraş adusă la anul 1527, sub preşidiul castelanilor de Făgăraş Nicolaus et Laurentius de Thomor. Aceşti doi castelani ai Făgăraşului figură ca atari şi în diploma confirmatorie a boerilor Taflan din Mundra din anul 1520, în care numiţii castelani numesc pe anteceso-

rul lor (Tomori Paul) *fratele nostru* din ceea-ce reese că ei au fost substituiţi în absenţa lui Paul Tomori pe la Munkács, K. Monostor şi pe la ocele regale de sare, ce le administra, şi mai cu seamă după-ce a fost denumit arhiepiscop de Calocsa, — prin urmare e greşită părerea unor scriitori, cari vor din Nicolaus şi Laurentiu de Thomor să facă Gomor.

(Va urma.)

Sfinţirea bisericii gr.-or. române din Haşfalău.

Duminecă, 7 August n. s'a făcut sfinţirea bisericii de nou zidite gr.-or. din comuna Haşfalău. Actul sfinţirii a fost săvîrşit de dl. asesor consistorial Mateiu Voileanu. Serbarea a fost frumoasă şi a decurs bine. Vom aduce raport amănunţit, ear' până atunci anticipăm vorbirea rostită la actul sfinţirii bisericii din partea dlui asesor Voileanu. A fost următoarea:

„Şi a adus fleşte-care ce-l trăgea inima, şi ce li-se părea cu sufletul lor, dar Domnului la toate lucrurile cîntului mărturie, şi la totă gătirea lui şi la toate vestimintele sfintei.
(Eşire cap. 35 st. 21).

În cartea a II-a a lui Moise, în cartea Eşire, anume în capul 35 ni se arată cum a poruncă Moise la porunca Domnului, când a voit să facă cortul Mărturie, în care preoţii lui Israel să aducă jertfe şi rugăciuni pentru sufletele poporului.

S'a vestit poporul, că se vor apuca meşterii de lucru, şi meşterii vor avea trebuinţă de material, să aducă deci poporul dare Domnului.

Şi poporul a adunat materialul trebuincios, aur, argint, aramă, petri, lemne pentru cortul mărturie, pînză, lînă, vînet, mohor, roşi, îndoit răsucit, unt de lemn, tămăia, cu un cuvînt cele trebuinţose pentru lucrare.

Şi toate lucrurile acestea le-au adus cu inimă înţeleptă, şi tot cu inimă înţeleptă au făcut toate, câte au poruncit Dumnezeu.

Au adus deci fie-care cu inimă curată, a adus ce a putut, a adus ce-l trăgea inima, ce li-se părea cu sufletul, a adus dar Domnului.

Şi nu au adus durată numai bărbaţii, au adus cu inimă curată şi muerile.

„Şi totă mueria cea înţeleptă cu cugetul, care cu mâinile torce, au adus tort vînet şi mohorât şi roşi şi mătăş.

Şi toate muerile, cărora li-au părut cu cugetul lor întru înţelepciune, au tors pîr de capră”. (Eşire c. 35, st. 25, 26).

Ear' cari nu aveau ce să aducă dar, căci sârcoi au fost şi în acea rădăcire prin pustia Arabiei, lucrau cu mâinile la ridicarea cortului mărturie, căci tot acolo la vers 29 cetim:

„Şi tot bărbatul şi mueria, pre cari îi aducea cugetul lor, întra şi făcea toate lucrurile, câte au poruncit Domnul prin Moise să facă, au adus fiii lui Israel dar Domnului”.

V'am pus înaintea ochilor această iconă din testamentul vechiu, iubitorilor ascultători, ca să vedeţi cum s'a ştiut însuşi poporul cel ales al lui Dumnezeu rătăcind prin pustie spre pîrîntul făgăduinţei, cum s'a ştiut însuşi (fi la porunca lui Dumnezeu prin graiul lui Moise, cum s'a ştiut însuşi, când a fost vorbă să se facă cortul Domnului, în care să se adune la anumite timpuri, să ridice rugăciuni şi să aducă preoţimea jertfe pentru sufletul poporului.

V'am zugrăvit cu cuvintele măreţe ale sfintei scrieri această iconă nu numai, ca să

vedeți cum au știut aduce daruri toți fărăosebire de stare materială bună sau mai puțin bună, ci mai mult ea se vedeți, că inima poporului Israel a fost deschisă înaintea lui Dumnezeu, și că Dumnezeu a avut îndurare cu poporul său. V'am zugrăvit această iconă pentru că ea se potrivește și aici la noi, la această sfântă biserică, pe care noi preoții Domnului o am sfințit și cu ziua de azi o am dat destinațiunii sale.

La poruncă mai înaltă, la porunca lui Dumnezeu s'a apucat și poporul din comuna Hașfalău sub conducerea preotului, sub supraveghierea protopopului tractual, cu binecuvântarea arhierului de azi al bisericii noastre, la poruncă mai înaltă s'a apucat poporul ortodox român din Hașfalău la ridicarea acestui sfânt lăcaș dumnezeesc.

Și precum odinioară în pustie poporul a adunat materialul, a dat fie-care ce a avut, fie-care cum a putut, a dat dar spre a se face cortul mărturie, așa a dăruit din al său și poporul ortodox român din comuna această pentru a se ridica această sfântă biserică.

Dar' nu numai însuflețirea pentru acest lucru bun trebuie să o scot eu azi la ivelă, ci și o altă virtute, de care eu prisosință și adese-ori face amintire și sfânta scriptură, înțelepciunea cu care s'au condus lucrările până la terminarea bisericii, această înțelepciune a ținut viu entuziasmul, a ținut însuflețirea pentru jertfe, și numai acesteia avem să mulțămim, că s'au delăturat toate greutățile, și că astăzi am putut sfinți acest sfânt lăcaș al Domnului.

Să mulțămim deci, iubitorilor, să mulțămim din inimă Domnului, care și-a revărsat darul său asupra acestui popor, și asupra conducătorilor lui, cari i-a însuflețit pentru o lucrare bună, li-a dat păcintă și înțelepciune, li-a ținut inima caldă ani de zile pentru acest bun lucru, și li-a ajutat de și-au vădit încoronate ostenelele lor de ani de zile.

Și precum poporul din Israel cu ascultare și cu supunere s'a alipit de Moise și de preoții sfântului altar și au înălțat Domnului rugăciuni și jertfe de laudă și de mulțămire, în tomai și acest bun popor s'a alipit de preotul, pe care Dumnezeu l'a chemat în fruntea acestei cuvântătoare turme, și împreună cu noi a ridicat azi în acest nou lăcaș al Domnului rugăciune de laudă și de mulțămire lui Dumnezeu pentru darul său dumnezeesc, cu care i-a ajutat să termine această lucrare.

Cât sunt de iubite lăcașurile tale Dămine al puterilor!

Cu ce vom răsplăti Domnului pentru toate cele ce au dat nouă?

Și-a deschis Domnul mâna, și toate s'au umplut de bunătate.

Cerul a dat ploie, pământul a dat rodă sa. Și din cele ce Domnul a dat, omeni au făcut lucrări pentru mărirea lui Dumnezeu!

Așa au făcut și părinții nostri în cursul veacurilor trecute.

Inima lor a fost caldă către bunul Dumnezeu! Genuș au în grea robie, și Domnul a veghiat asupra poporului său.

Virtutea părinților nostri a fost alipirea către biserică noastră ortodoxă română, și iubirea casei Domnului.

Bisericiuțele noastre, aședate aproape toate afară de sat pe câte un deal, sunt dovadă vie nu numai de aceea, că noi totdeauna am fost persecutați, nu numai de aceea că am fost numai tolerați, nu numai de aceea că am fost săraci și nu am avut veacuri de arindul nimica afară de simbria pentru slujbele făcute domnilor pământului, ori, cum se zicea în limbajul de atunci: „*rusticus propter mercedem laboris sui nihil habet*”, bisericiuțele noastre nu ne vestesc numai aceste lucruri dureroase, ci din contră, ele ne spun de virtutea părinților nostri, cari într-o asemenea grele împrejurări și ispite nu au slăbit în credință, ci au ridicat locașuri Domnului, și în acelea s'au înfrunit și au plâns, în acelea s'au adunat și au cerut timpuri mai bune, nu pentru sine, ci pentru noi cei de azi!

Și bunul Dumnezeu a ascultat rugăciunea părinților nostri. Azi românii ortodocși din comuna Hașfalău sfătește o biserică frumoasă Domnului, în care să se ridice rugăciuni de laudă și de mulțămire celui prea înalt pentru toate facerile de bine, revărsate asupra noastră.

Este o virtute moștenită de la străbunii nostri ridicarea de biserici, și inima noastră

saltă de bucurie, când vedem manifestată și aici această virtute moștenită de la străbuni.

Cât timp poporul nostru va rămâne strins legat de biserică, cu inima caldă către ea și către instituțiunile ei, cât timp preoțimea noastră va și însufleți poporul spre jertfe pentru casa Domnului, noi vom călea în urmele părinților nostri și vom fi pe calea cea bună, pe calea cea plăcută Domnului.

Dacă mai alaltăieri am sfințit o biserică nouă în Boiul-mare, eri în Archita și în Jimbor, azi în Hașfalău, și toate aceste biserici în comune aproape marginase vecine, aceasta de o parte este dovadă vie despre hărnicia preoțimei noastre, care ține cu poporul, care se știe lega de inima poporului, care știe exploata spre lucruri plăcute lui Dumnezeu comora cea neprețuită a inimii poporului nostru — de altă parte este dovadă vie despre conștiința, că salvarea noastră este numai biserică noastră ortodoxă, limba noastră străbună, datinile și obiceiurile noastre moștenite de la strămoși, pe cari ni-le-a conservat sfânta noastră biserică.

Și aceasta este fala noastră, aceasta este dovada cea mai clasică despre aceea, că calea cea bună este bătută de preoțimea noastră.

Am zăbovit ceva mai mult la virtutea principală a poporului nostru și a preoțimei noastre, la alipirea de biserică și de neam, căci aceste virtuți au dat naștere și acestei sfinte biserici pe care azi o am sfințit noi slujitorii altariului și o am dat spre folosință poporului credincios de aici.

Toate sunt de la Dumnezeu! Iubiților ascultători!

Dumnezeu este noianul bunătăților, al milei, al îndurării, și Dumnezeu în veci nu se depărtează de cei ce îl iubesc pe dînsul.

„Și fac milă până la al mîilea neam celor ce mă iubesc pe mine, și păzesc poruncile mele, — așa zice în cartea „A doua lege” cap. 5. stich 10.

Și noi o știm aceasta, căci o am vădit în măsură mare de nenumărate-ori și în măsură mai mică chiar și în zilele noastre.

Anul acesta a fost un an sec, cu secete mari și îndelungate.

Pământul s'a uscat, se părea că vor seca și izvoarele apelor.

Cerul nu da ploie și pământul nu da rodă sa.

Se părea că bunul Dumnezeu și-a întors fața de către noi.

Nu mai răsărea ierbă dobitoacelor, nu, — cu Psalmistul vorbind — pășune spre slujbă omenilor.

Ne amenința o fomete cumplită. Unde este acum înțelepciunea înțelepților? Unde este acum puterea lumii acesteia? Unde mai este deosebirea între om și om? Unde este și ce rost mai are lupta între neam și neam, lupta între rasă și rasă? Puterea omenescă nimica este înaintea atotputerniciei lui Dumnezeu!

Toate sunt de la Dumnezeu! Nimica nu putem face fără Dumnezeu!

Și când ni se părea nouă omenilor mai mare primejdia, când ne temeam că nu vom avea nici grâu, nu vom avea nimica nici din cucuruze, bunul Dumnezeu a ascultat rugăciunile noastre, și cerul a dat ploie, și pământul din nou a dat rodă sa.

Așa este bunătatea lui Dumnezeu, el are milă de zidirea sa.

Să fie inimile noastre, iubitorilor, să fie inimile noastre totdeauna calde către Dumnezeu.

Să ne iubim unii pe alții, și în veci să nu ne dușmănim.

Să iubim pe vrăzmașii nostri, să facem bine acelor cari nouă ne fac rele, căci așa vom plini voia lui Dumnezeu.

În iubirea de omeni să nu facem deosebire între om și om, între frate și străin, căci Dumnezeu a făcut numai omeni, și noi toți suntem făpturile lui Dumnezeu.

Să fie inima noastră totdeauna la Dumnezeu. Poruncile lui să fie scrise pe lespezile inimilor noastre și poruncile lui Dumnezeu pe scurt să cuprind în iubirea de Dumnezeu și în iubirea de-apropelui.

Șați și de aici înainte strîns adunați în jurul bisericii noastre străbune, ascultători de mai marii voștri, căci ei sunt răspunzători pentru sufletele voștre Domnului; șați cu credință, șați cu statornicie în ceea ce v'a rămas moștenire de la părinții voștri: în lege și în limbă.

Mândria voastră, fala voastră, mântuirea voastră, să fie biserica străbună și limba străbună.

Acestea au fost virtutea străbunilor noștri, aceasta să fie cea mai mare virtute a noastră, și întru aceste ne va cunște lumea că suntem următorii părinților nostri.

Cel mai credincios stăpânirei, cel mai credincios patriei a fost poporul român, pe care l'a condus și l'a învățat biserica noastră.

Câtă vreme vom fi ascultători mai marilor nostri bisericești, pe cari bunul Dumnezeu i-a chemat să ne stăpînescă și să ne povățuiescă naia bisericii noastre, câtă vreme vom jertfi pentru biserică și pentru fiica aceleia pentru școală, în asemenea măsură, în care o vor cere mai marii nostri bisericești, noi vom face aceea ce au făcut părinții nostri, și vom fi plăcuți și lui Dumnezeu și omenilor.

Primește, Dămine, jertfa adusă de acest popor prin zidirea acestei sfinte biserici, primește-o Dămine, precum o ai primit pe cea a robului tău Avel și a fiilor lui Israel în pustie.

Binecuvîntă, Dămine, ostenelele robilor tăi, cari au condus lucrările acestea, binecuvîntă Dămine ostenelele păstoriului, care stă în fruntea acestei turme cuvîntătoare, și numele lui îl scrie în cartea dreptilor.

Răsplătește Dămine ostenelele episcopilor, cari au muncit adunând daruri, îndemnând la lucru și supraveghind lucrările, căci bun lucru au făcut ei spre preamărirea numelui tău.

Privește Dămine cu ochiul tău întru milă spre protopopul acestui tract, care este ochiul arhierului său și care cu sfatul și cu înțelepciunea a spriginit lucrările bune la zidirea acestei biserici.

Serie Dămine în cartea vieții numele tuturor, cari au contribuit în orice fel la ridicarea acestei sfinte biserici, și-i numără într-o cuvioșii tăi.

Adu-ți aminte Dămine de părinții, de frații și de rudeniile tuturor acelor, cari au inițiat și au însuflețit și pe alții spre a se termina această lucrare.

Din depărtări au alergat aici preoți și creștini de ai nostri, spre a asista la rugăciunile noastre în acest nou lăcaș, și a le uni ale lor cu ale noastre, ale smeriților robilor tăi slujitori ai sântului altariu.

Răsplătește-le Dămine ostenelele făcute în scopul de a se pute închina aicia cu noi.

Privește Dămine din ceriu cu milă spre poporul acesta credincios și spre noi spre toți. Dă Dămine liniște văduhurilor, înmulțirea rodilor pământului, vreme cu pace, iubire, bunăvoință între omeni, ca și întru această să se mărească prea sfânt numele tău în veci. Amin.

Revistă esternă

Englezii în Tibet. Pe baza unei telegrame din Șmăla dte 7 August „Agența Reuter” raportază că trupele engleze de sub comanda colonelului Younghusband în 3 August au intrat în Lhasa, capitala Tibetului și rezidența marelui preot budhist (Dalai-lama).

Nu cu mult după începerea războiului ruso-japonez Anglia — vădînd că rivala sa e ocupată în estmul Asiei și binișor strîmtoată de oștirile japoneze, — sub pretext de a-și asigura granița Indiei a intrat cu oște în Tibet și — cum arată telegrama de mai sus — a raportat prin expediția aceasta un succes de așa mare sensație, că e aproape să copleșească însemnătatea războiului dintre Rusia și Japonia. Anglia e cea dintâiu putere europeană careia i-a succes să pătrundă în interiorul Tibetului și să se apropie de „cetatea sfântă” a budhismului. Și e de mare importanță acest succes al Angliei și din considerare că fiind odată stăpînat pe situația din Tibet e sigură și de posesiunea Indiei ostice și pôte pe ușor să pună zăgaz Rusiei în expansiunea spre sudul Asiei. Rămâne însă cestiune deschisă, că: ce atitudine va observa Rusia față cu această cucerire și ce vor zice celelalte puteri?...

Războiul ruso-japonez. Știrile despre evenimentele de pe câmpul de războiu sunt că se pôte de contrazicătoare. Față cu cele din zilele trecute despre începerea luptei la Liaoiang într-o întreagă oștea rusescă și

cele trei armate japoneze, alte știri date mai târziu spun că lupta nu s'a început încă, dar' generalul Kuropatkin a primit ordin din Petersburg să abandoneze tactica retragerii și să intre în ofensivă. Se mai spune și că generalul Nodzu, comandantul uneia dintre cele două armate japoneze cari operează de la sud spre nord, ar fi murit în o luptă avută cu Rușii, ear' despre generalul Stössel, apărătorul cetății Port-Arthur o telegramă din Tokio, dată pe baza spuselor unor refugiați din Port-Arthur raportază că s'a sinucis, din cauză că garnisona de apărare voește să capituleze.

De sine înțeles, că toate acestea sunt știri necontrolabile, emanate din isvr privat, după ce știri oficiale nu sunt nici despre cele ce se întîmplă pe câmpul de războiu din Mandjuria nici despre situația de la Port-Arthur, fiind că ambe părțile războitoare își țin în mare secret mișcările strategice.

De la sate.

— Instalare de preot în Satulung. —

Satulung, 22 Iulie v.

Martî în 20 Iulie v. s'a făcut instalarea noului preot, Zenovie Popovici, de paroch la biserică S. Adormiri din Satulung.

După atâtea neînțelegeri ivite la această parochie cu ocaziunea alegerii de preot, această sîrbătoare a pîcii nu putea fi de cît binevenită.

Și poporul s'a grăbit să iee parte la actul solemn, prin care noul ales primia conducerea turmei sale. Modul cum s'a prezentat noul paroch înaintea poporului a mulțămît nu numai pe cei ce au vădit în dînsul pe cel mai bun și mai vrednic de a conduce cu devotament interesele bisericii, ci și pe cei ce erau de părere contrară.

Actul instalării a decurs astfel:

După terminarea serviciului divin dl protopop V. Voina prezintă poporului pe noul paroch, care îl primește cu nesfîrșite urale de „Trăiescă!”.

Se cetește apoi actul de întărire și chirotonire, dat din partea I. P. S. Sale Dlui Metropolit, după ce dl protopop în o frumoasă cuvîntare îndemnă pe noul paroch să fie demn de încrederea ce poporul de aici și-a pus-o în Domnia Sa, să fie blînd și bun cu toți, fără deosebire, căci de aici înainte toți sunt fiii sei sufletești.

Dragostea de legea străbună, care a susținut pe poporul nostru în decursul atîtor veacuri, păstrarea neatinsă a sîntelor noastre așezăminte, să-i fie cea mai sfîntă datorință în viața sa de sîmănător al dragostei evanghelice.

După acestea, noul paroch, îmbrăcat în ornatele bisericești, cu o blîndețe și modestie ce l face atât de simpatic, mulțamește lui Dumnezeu pentru ajutorul ce i-l'a dat în întreaga viață și nu l'a părăsit nici în cele mai grele momente, aduce priosul recunoștinței I. P. S. S. Metropolitului Ioan, care cu o părintească iubire nu a pregetat a-l trimite să vestească cuvîntul întru fiii bisericii noastre.

A fost un moment înălțător când tînrul preot înaintea altariului promise solemn, că va lucra întru toate condus numai de principiile religiunii noastre drept măritore, că va propovădui în popor dragostea frățescă și credință în Dumnezeu.

„Am venit întru voi — zise dînsul poporului — să fiu pîrtăș al bucuriei și al durerii voștre, să împart eu voi binele și răul, să vă îndemn a nu uita nici-odată de Tatăl ceresc, care astăzi mă trimite la voi să vă salut cu cuvintele bibliei: *Pace vouă!*”.

Admirabila vorbire, care a mișcat mult pe cei de față, în sfîrșită, ear' poporul, care lăgă mari speranțe de noul preot, isbucni în un puternic: „Trăiescă!”.

După biserică dl Popovici a dat un banchet la care luară parte: dl protopop, preoții și învățătorii nostri, membrii comitetului parochial și o mulțime de popor. Numărósele toaste au ridicat veselia generală. A toasat părintele protopop Voina pentru I. P. S. Sa Metropolitul, parochul V. Popea pentru noul ales, prof. N. Popea pentru „cei doi consuli ai vieții noastre naționale” preotul și învățătorul, dl Zenovie Popovici pentru popor.

Astfel s'a sîrbat actul instalării dlui Zenovie Popovici. Frumósele pregătiri ce le are,

firea lui blândă și modestia ce-l caracterizează, sunt tot așteptați, că dă va fi un demn coleg al actualului preot V. Popea, și că amândoi vor conduce cu zel poporul, spărând interesele bisericești noastre.

NOUTĂȚI

M. Sa la Marienbad. Conform dispozițiilor luate până acum M. Sa împăratul și rege al nostru Francisc Iosif I. va pleca la Marienbad în 15 August sêra și va sosi acolo în 16 dimineața, spre a rentorcer regelui Angliei visita pe care acesta o făcuse M. Sale la Viena. În 16 August după amiază se va da la cuartirul M. Sale dîneu în onoarea regelui Edward VII. al Angliei. În 17 August M. Sa va merge la Karlsbad, de unde în aceeași zi sêra se va rentorcer la Ischl.

Regele și Regina României vor pleca în străinătate poimâne (Vineri), călătorind împreună până la Viena. De acolo regele va merge la Gastein, la cură, ear' regina la Segenhaus, de unde după o săptămână va pleca la Neuwied. Mai târziu ambii suverani vor merge apoi la Ragaz. În suita regelui vor fi: generalul Teodori, locotenent-colonelul Mavrocordat și majorul Baranga, ear' în a reginei: princesa Schönburg Walburg și cameriera particulară, la cari în Germania se va atașa și dna Mavrogeni, care se află la cură în Schlangenbad.

† Ioan Groza, protopresbiterul tractului Hălmașiu (în diocesa Aradului), a răposat Sâmbătă sêra în Hălmașiu, în etate de 46 ani. Inmormântarea i-s'a făcut luni după amiază. Episcopul diecesan P. S. Sa Ioan I. Papp a fost reprezentat la actul inmormântării prin Constantin Gurban, protopresbiterul tractului Buteni.

Alegeri. Alegerile de membri pentru universitatea sâsăscă se fac pretutindenea pe teritoriul fostului fund regiu în 16 August n. c. Votarea se începe la orele 8 dimineața și se încheie la orele 6 sêra.

Anunț. Adunarea generală a departamentului „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, convocată în Cetea pe 14 August n. a. c., din cauze neprevăzute neputându-se ține în Cetea, aceea se va ține în ziua amintită în *Alba-Iulia* în școala gr.-or. — Alba-Iulia, în 7 August 1904. *Simion Micu*, dir. desp. Alba-Iulia.

Reuniunea rom. de agricultură din comitatul Sibiu. Și va ține adunarea generală din acest an în comuna *Reciu*. Termenul adunării nu e fixat încă.

Eftinirea sării. Înainte de începerea desbaterii apropriaționale asupra bugetului, dieta ungărească va lua la desbatere proiectul de modificare a legii din 1897 privitoare la vânzarea sării pentru vite. Comisiunea financiară a dietei propune reducerea prețului de la 2 ce la șese corone maza, și sigur că dieta va primi propunerea.

Fapta vrednică de lauda. Dintr-o corespondență mai lungă, pe care din lipsă de spațiu nu o putem da în întreg, aflăm, că mai mulți preoți din protopresbiteratul Hălmașiu au luat hotărâre de a se întruni când într-o comună, când într'alta, pentru-ca împreună să dea poporului mângăierea sufletă de care are trebuință. În eputul l'au făcut Duminec, 25 Iulie v. în comuna *Gântaga*. Au celebrat împreună serviciul divin în biserică din această comună, apoi au eșit cu procesiune la câmp, unde au făcut sfințirea apei și au cetit rugăciuni pentru ploie. În urmă părintele *George Buzdugan* din Măceu a ținut poporului o frumoasă cuvântare, după terminarea căreia întră melodioase și înălțătoarele noastre cântări bisericești convoul s'a întors îndrêt la biserică. După împărțirea anaforei preoții s'au întrunit la masa parochiului local *Moise Popoviciu*, unde s'a luat hotărâre de a se continua pe calea aceasta, pentru-ca să se scotă odată pornirile cele rele din sinul poporului nostru, mai ales din comuna numită. Fapta e vrednă de totă lauda, și sperăm că va fi imitată și de alții.

Petrecere în Avrîg. Inteligența română din Avrîg aranjază petrecere cu joc Sâmbătă în 31 Iulie (13 August) 1904 în sala cea mare a hotelului comunal din Avrîg. Începutul la 8 ore sêra. Prețul de intrare după bunăvoință. Suprasolviri se primesc cu mulțămînt. Eventualul venit curat se va folosi spre scopuri filantropice.

Esposiția de vite de prăsilă a 14-a. Esposiția de vite de prăsilă anuală a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” în anul acesta se va ține în *Răhău* (în părțile Sebeșului-săsesc). Broul reuniunii s'a adresat de cu vreme trunțașilor din partea locului pentru constituirea comitetului aranjator local, pentru designarea comitetelor cari să se admită cu vitele la esposiție etc. Esposiția, după totă probabilitatea, se va ține în una din lunile de toamnă. Premii se vor împărți în valoare de 200 corone.

Un nou atentat în Rusia. „Local-Anzeiger” din Berlin are știri că vicecolonelul *Boguslavski*, prefectul cercului din Suchmalin din guvernamentul Crivan (în Armenia rusă) a fost împușcat în orașul Igdir. Atentatorul a scăpat.

O știre de necredut. „Magyar Szó” spune pe baza unei epistole a preotului M. Popovici din ținuturile Vasăului, că — în contrast cu erariul, care în vederea secetei și lipsei de nutreț a dat poporului conceiune se-și ducă vitele la pășune în pădurile erariale și se adure frunziș pentru erva, — episcopatul gr. cat. de la Oradea mare susține încă și acum opreliște severă pentru pădurile sale și nu permite bietului popor nici să pășuneze prin pădure nici să adure frunziș. — Am fi aplecați să nu dăm credemint acestei știri, dar „Magyar Szó” se provăcă la mărturia unei fețe bisericești...

Têrg oprit din cauza secetei. Se raportază din Sisek (Eszék), că din cauza lipsei de apă autoritățile au oprit ținerea tîrgului de vite din Nașț (Croatia), care avea să se țină azi și zilele următoare.

La „fondul de 20 fileri” al reuniunii meseriașilor români din Sibiu, pentru cumpărarea unei hale de vânzare, au dăruit: Petru Cosciuc, funcționar pens. (Mediaș), 2 cor.; Victor Popovici, stud. (Gelmariu), Aron Trif, tipograf, (Ploiești), N. Simtion, tipograf, C. Dragoș, măestru panofariu, Petru Ilies, compactor, Florea Crucușă, croitoriu, fie-care câte 20 fileri; Ilie Oprean, vice-pres. „Reuniunii meseriașilor și neguțătorilor din Poiana”, 2 corone, și Victor Tordășianu, 10 fileri.

Nu-și lasă dreptul. Un funcționar al orașului Bistrița, în resorțul căruia aparține și inventarisarea lăsamintelor și luarea casurilor de mörte, fiind somat de judecătoria cercuală să nu mai facă rapoartele către judecătoria nemțească, ci ungurească, și fiind amenințat și cu disciplinare dacă nu se va supune somațiunii, a cerut de la magistrat inviațiuni, ear' acesta a transpus cauza în deliberarea reprezentanței orășenești. Zilele trecute reprezentanța a hotărât unanim, că funcționarul are să-și facă și pe mai departe nemțește rapoartele către judecătoria cercuală, fiind-că limba oficială a orașului e limba germană.

Pod prăbușit în rîu. Joi după amiază podul de la Mureș Ludoș s'a rupt și s'a prăbușit în Mureș în momentul când trecea pe el un șir de cară încercate cu gâu și trase de câte patru boi. Trei oameni și două cară cu boi cu tot s'au prăbușit în rîu, dar — ca prin minune — nu li-s'a întemplat nimica rău. Causa accidentului e, că în ziua premergătoare t ecuse peste pod o locomobilă de imblăit, sub povara căreia grinzile podului slăbiseră ast de mult, în căt n'au mai putut susține poverile următoare. De altmurd podul era destinat deja să fie înlocuit cu alt pod, de fer.

Au prins un spion! Poliștii italieni de un timp încoci au mare manie de a prinde spioni. Săptămîna trecută înci au prins unul la granița italiană. Un domn lua adică desemnuri teritoriale, ear' doi poliștii agili l-au vîgut și l-au înhațat, în butul tuturor protestărilor spionului. La poliție s'a constatat apoi că spionul e generalul italian *Garmagnole*, care la ordinul statului major făcea pe acolo studii de teren pentru ținerea manevrelor.

Candidați de notari români. În anul acesta au absolvat cu bun succes cursul administrativ (notarial) din Cluj și au fost provăduți cu diplomă următorii tineri români: Emilian Lupea (din Ucea-inferioară), Vasile Nistor, George Neamțu, Aurel Păcurariu și Ioan Pralea.

Mörte subită. O femeie de aproape 80 ani, văduva fostului proprietariu de fabrică Schön Iacob din Budapesta, Duminec pe la 6 ore d. a. voia să trecă pe cealaltă parte a căii Andrassy, când a observat că vine spre dînsa un tramban electric. De spaimă că o va ajunge trambanul, bîtrîna a cădut jos, mörta în urma apoplexiei de inimă, căpătută din spaimă.

AMVONUL.

Cum să ne rugăm?

predică de Laurențiu Ciorbea, paroh în Ponor.

(Fine.)

II.

Rugăciunea omului este întocmai ca inima lui. Drept aceea, când vom a ne ruga lui Dzeu, să ne rugăm cu inimă curată de păcate, sau cel puțin pocăită. Rugăciunea care isvorește din o inimă curată ajunge fără pedecă la Dzeu, pe când rugăciunea păcătoșului îi stau în cale păcatele și ca niște străjari o opresc a ajunge acolo. Economul care vrea să-și aducă pămîntul rîde bogate, mai întâiu îl curățește de spini și mărăcine, și numai după aceea îl ară și samănă. Tocmai așa trebuie să facă și creștinul care vrea, ca rugăciunea sa să aibă rodul dorit; adică mai întâiu să-și curățească pămîntul inimei sale de spini și mărăcinele păcatelor. Nu e destul să îndrepte numai cuvînte frumoase către Dzeu, ci trebuie să fie frumoasă și inima din care se rîgă.

Să ne rugăm cu luare aminte și evlavie, va să zică, ceea ce zicem cu gura să simțim și cu inima, depărtînd de la noi totă grija cea lumescă și îndreptîndu-ne toate cugetele numai la rugăciunea ce o facem către Dzeu. Dacă nu ne rugăm așa, atunci și despre noi se pöte zice ceea ce a zis Iisus despre farisei: „Fățarnicilor! Bine a prorocit despre voi prorocul Isaia când zice: poporul acesta mă laudă numai cu buzele, dar inima lor e de parte de mine”. (Mat. 15. 7—8). Dacă un om mai de rînd intră la un domn mare, omul acela trebuie să-și lese afară pălăria și băta. Lăsați și voi, iubiiilor, toate grijile lumești de câte-ori intrați cu rugăciunile vöstre la Domnul cerului și al pămîntului. Căci cum și pöte pöffi omul să asculte Dzeu rugăciunea lui, la care nu se cugetă nici el însuși? Rugăciunea unui asem nea om, cum se exprimă David prorocul (Ps. c. VIII. 7), devine păcat.

Să ne rugăm mai departe cu umilință, va să zică recunoscîndu-ne nevrednicia și că suntem păcătoși. Când ne rugăm lui Dzeu nu suntem alta, de căt cerșitorii cari cerem milostenie. Dacă ar veni la noi un cerșitoriu sumet, așa e că nu l'am asculta, pentru-că se pöria falos și necuvincios? Întocmai o pățește și omul sumet, căci „Domnul stă în contra celor mândri, ear' celor umiliți le dă dar”. (Iacob IV. 6). Și earăși „Rugăciunea celui umilit norii va pătrunde” zice cartea lui Iisus Sirac (35, 18). Ce mult a plăcut Domnului rugăciunea vomeșului umilit „Inima umilită Dzeu nu o va urgisi” (Iac. 5—8).

Să ne rugăm cu încredere deplină în bunătaea și îndurarea lui Dzeu, că ceea ce cerem vom și dobăadi, despre astfel de rugăciune zice Iisus în evanghelie „Adeși credința lui Dzeu, că adevăr zic voue, că cel-ce ar zice muntelui acestuia ridică-te și te aruncă în mare și nu se va îndoi întru inima sa, și va lui ori ce va zice. Pentru aceea zic, voue toate câte cereți rugăndu-vă, să credeți că veți lua și va fi voue”. Ear' apostolul Iacob zice că cel ce vrea să dobădîscă ceva de la Dzeu „să cêră cu credință, nimic îndoiindu-se, pentru că cel ce se îndoieste, asemenea este valului mării, care este gonit și alungat de vînturi. Să nu cugete omul acela, că va lua ceva de la Domnul”. (Iac. 5—8).

Din încrederea acosta în bunătaea și îndurare a lui Dzeu porcede o altă însușire a rugăciunii: statornicia, va să zică, de și de multe-ori Dzeu nu ne împlinește îndată cererea noastră, noi totuși nu trebuie să încetăm a ne ruga, ci să ne rugăm și mai departe cu rîvnă și însuflețire. Să facem ca bolnavul, căruia neputîndu-i doftorul căștiga sănătatea dorită dintro' dată, nu încetă a-l chema și mai departe, ba a consulta și alți medici. Rugăciunea adese-ori numai după vreme mai îndelungată și cerere statornică ni-o ascultă Dzeu, de aceea se și zice „Neîncetat vă rugați”.

În sfîrșit, iubiiilor, să ne rugăm lăsîndu-ne cu totul în voia lui Dzeu, că așa ne rugăm și în rugăciunea dată nouă de însuși Domnul Dzeu și Mîntuitorul nostru Iisus Christos numită Tatăl nostru: „fie voia ta” ear' nu: voia noastră! Să ne supunem cu totul voiei lui Dzeu, căci el singur știe mai bine, dacă ceea ce cerem este öre spre binele sau stricăciunea noastră? Să facem ca leprosul din sînta scriptură, care n'a zis către Christos: „Dîmne vindecă-mă”, ci „Dîmne! Dacă voești pöfi să mă vindec! Așa a făcut adecă și s'a rugat și Tovie zicînd: „Precum este plăcut înaintea ta fă cu mine”. (3, 6). Sfîntul Augustin adese-ori se ruga așa: „Dîmne! eu sunt ca un prunc, și chiar pentru acesta nu știu ce mi este mie de folos; eu sunt un om slab și morbos, și chiar pentru acesta nu știu ce va să fie spre vindecare. Deci fă cu mine, Dîmne, ceea ce voești și precum voești. Dă-mi sănătate, fericire, bunăstare, dacă voești, și dacă sunt acestea spre mîntuirea sufletului meu. Dacă însă nu voești, dacă acestea nu sunt spre binele meu, atunci lasă-mă, Dîmne! morbos, lasă-mă sêrac a trăi cu crucea și necazul meu; și atunci încă voui fi fericit și avut, că tu vei fi sănătatea, fericirea, averea, iubirea, viața mea și toate ale mele”.

Căta evlavie, căta umilință și încredere în voia lui Dzeu se cuprinde în rugăciunea acestui sfînt! Și cu ce smerenie și curățenie se aproprie el către Domnul. Să fie astfel și rugăciunile vöstre de astăzi înainte, iubiiilor mei credincioși!

Ear' Tu Dîmne, care ai venit în mijlocul nostru și cu ființa Ta de față ne-ai îndemnat la evlavie, primește smerenia inimilor noastre. Învrednicește pe acest popor al Têu a căuta lăcașurile Tale cele sînte, și a cere darurile Tale asupra sa, că Tu ai zis: „Ori ce veți cere de la Tatăl întru numele meu, da va voue”. (Ioan 16 28). Amin.

Cărți și reviste.

„Petrolul României”, discurs rostit de ministrul president Dimitrie Sturdeza la întrunirea politică de la Bușteni în 1 Iunie a. c. A apărut în tipografia „Voința Națională” (București).

„Ordinea firească și minunile”, tesă pentru licență în teologie, scrisă de Aurel Pipos. A apărut în Bîrlad (tipografia D. Lupșan). Prețul??

„Advocatul popular”. A apărut nrul 8 (anul 11) din revista lunară „Advocatul Popular”, totă juridică-administrativă, românească, în Timișoara, cu următorul cuprins: Legea comercială (continuare). Propușii și mandatarii comerciali, comii pentru negoț, societățile comerciale în general, societatea în nume colectiv. — Dreptul la apă (continuare). — Din legile urbariale-comasaționale (instrucție pe sîma poporului și unele legi). — O scurtă revistă — „Verisimul”, o nouă cestune juridică și socială morală. „Advocatul Popular” este redactat de adv. P. Rotariu, în Timișoara și costă pe un an 6 corone.

Posta redacției.

Dlul E. L. Era cu mult mai bine să fi dat știrea atunci îndată și să fi indicat la fi-care locul de unde e respectivul. De ce se „tot așteptăm, ca să vedem nu cumva scrie altul”, ci numai după luni de zile să scriem apoi noi?

Sirolin

Este recomandat de cei mai distinși profesori și medici ca remediu eminent contra:

ca bronchită acută, tusă convulsivă, lăturăz tusa și flegma, și face să înceteze asudorea de nopte. În urma gustului și mirosului său plăcut se ia cu plăcere și de copii. Se capătă în farmacii cu 4 cor. sticla. Cumpărătorul să fie atent, ca fie-care sticlă să fie provăduță cu firma următoare:

F. Hoffmann-La Roche & Co., fabrică chimică, Basel (Elveția).

morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirare, mai ales este recomandat convalescenților după influență.

Promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, de copii. Se capătă în farmacii (216) 2—52

[230] 1—1

Publicațiune

Comitetul parohial din Avrig va da în 15/28 August c. la 11 ore a. m. prin licitațiune publică minuendă în întreprindere facearea din nou a 74 bucăți bance în salele de învățământ.

Pianul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se află și se pot vedea până în ziua licitării la presidentul comitetului parohial gr. or. din Avrig.

Avrig, în 25 Iulie 1904.

Ioan Nicolae
pres. com. parohial.

[224] 3—3

Publicațiune.

Comitetele parohiale ale bisericelor vechii și nouă din Sohodolul Branului, vind pe calea licitațiunei publice, ce se va ține *Vineri în 6/19 August c. la 2 ore p. m.* în cancelaria comunală din Sohodol, circa 3000 metri cubici lemn de brad (moliv).

Prețul strigării e satorit cu 3500 cor.

Condițiunile de vânzare și informațiuni detaiate, pot lua doritorii de cumpărare de la subsemnații presidenți ai comitetului parohial.

Sohodol-Bran, 21 Iulie 1904.

George Babeș **Leontin Pușcariu**
paroh, pres. com. bis. n. paroh pres. com. bis. v.

Nr. 205 1904.

[219] 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de **protopresbiter** în tractul protopresbiterial **Cohalm**, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele din parohia Cohalm, fașionate în cota B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Venitul întreg parohial din filia Fișer compete capelanului, cum și taxele pentru serviciile ce le îndeplinește în materia Cohalm.

2. Dotațiunea protopresbiterială satorită prin concusul sinodului arhiepiscopiei din 21 April 1900 sub nrul protocolului 116 în suma de 1000 corone, din cari 600 corone se solvesc din fondul general administrativ al arhiepiscopiei, iar 400 cor. de la parohiile din tract.

3. Taxele pentru visitațiunea canonică odată pe an, accidenții, emisiuni și asistări la esamene.

Reflectanții cu calificațiunea normată prin § 53 al statutului organic și conculul congresual din 1888 nr. prot. 111, au a-și înainta cererile lor de concurs instruite conform normelor în vigoare la preavener. consistoriu arhiepiscopiei în termenul deschis.

Din ședința comitetului protopresbiterial al tractului Cohalm, ținută în Cohalm la 25 Iunie 1904 st. v.

Presidentul:

Dimitrie Moldovan
protopresb. adm.

George Maican
not. comit. prot.

Nr. 588 1904.

[206] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătorești din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs cu termen de 20 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Miluan**, cu salariu de 572 cor. și anume: 352 cor. prin repartițiune, 200 cor. din naturalii 240 litre, folosirea grădinei de pomărit 20 cor.

2. **S. Maria**, cu salariu de 560 cor. și anume 360 cor. din repartițiune, 96 din naturalii 120 litre, 3 orgii de lemn compute în 48 cor., 56 cor. din venitul cantoral; cuartir în edificiul școlii și folosința grădinei școlare.

3. **Unguraș**, cu salariu de 600 și a nume 380 cor. din repartițiune, 220 cor. din ajutorul de stat și cuartir în edificiul școlii. Reflectanții la vre-unul din aceste posturi au a se prezenta în comună în vre-o Duminică sau sâmbătă spre a-și arăta dexteritatea lor în cântări și tipic, cu deosebire în parohia S. Maria unde învățătorul are a îndeplini și oficiul de cantor.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Cuincuenalele în parohiile Miluan și S. Maria se vor computa după împlinirea serviciului de 5 ani, iar în Unguraș fiind alesul îndreptățit la acela imediat prin ajutorul de stat.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român Unguraș în conțelegere cu comitetele parohiale.

Fizeș-Sânpetru, 12/25 Iulie 1904

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 58 1904.

[223] 2—3

Publicare de licitațiune.

Comitetul parohial de la biserica vechiă gr. or. rom. din Sohodol, protopresbiteratul Branului, va da în 8/21 August c. la 2 ore p. m. prin licitațiune publică minuendă în întreprindere edificarea unei școle nouă, conform planului și preliminarului de spese aprobat de ven. consistoriu nr. 10,005 dto 25 Septembrie 1903 pentru prețul de 4673 cor. 60 fil., având a da comuna bisericească materialul de clădire.

Întreprinzătorii ce vor reflecta la această întreprindere au a depune vadiu de 10%, iar minus oferentul va fi îndatorat a depune cautiunea recerută în bani gata, sau în hârtii de valoare.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se află și se pot vedea până la ziua licitării la oficiul parohial gr. or. din Sohodol, biserica vechiă.

Sohodol, la 20 Iulie 1904.

Pentru comitetul parohial:

Leontin Pușcariu
paroh, pres. com.

Nr. 517 1904.

[205] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătorești în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Bistrița, prin această se descrie concurs cu termen de 20 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Blașfalău de jos**, cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină de legume și lemne de foc.

2. **Blașfalău de sus**, cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină de legume și lemne de foc.

3. **Borgo Mijloceni**, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

4. **Chintelnic**, cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemne de foc.

5. **Cușma**, cu salariu de 600 corone, cuartir, lemne de foc și grădină de legume.

6. **Șimotelnic**, cu salariu de 600 cor., cuartir și grădină de legume.

Concurenții au a și înainta suplicile, instruite conform legilor în vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiterial subsemnat și a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă în parohie spre a și arăta dexteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Cuincuenalele se vor socoti numai după un serviciu de 5 ani în comună.

Bistrița, în 10 Iulie 1904.

În conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Simion Monda
protopresbiter.

Nr. 506 1904.

[210] 3—3

Concurs

În urma ordinului Preaveneratului Consistoriu dto 25 Maiu a. c. nr. 5232 Bis. se descrie prin această concurs din oficiu pentru întregirea parohiei I. vacante **Borgo Prund**, protopresbiteratul Bistrița, cu termenul de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele satorite în fașinea cota B. pentru întregirea de la stat.

Concurenții au a și înainta suplicile instruite conform legii cu calificațiune pentru parohiile de clasa primă în termenul deschis la oficiul protopresbiterial subsemnat.

Bistrița, în 4 Iulie 1904.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Bistrița.

Simion Monda
protopresbiter.

Nr. 378.

[209] 2—3

Concurs

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de învățători la școlile din comunele de mai jos, din tractul protopresbiterial Bran, se descrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Codlea**, salariu anual 600 corone, una sută (100) corone bani de cuartir și 1/4 juger pământ spre folosință.

2. **Cheia**, salariu 600 cor. și cuartir liber în edificiul școlii.

3. **Moeciul superior**, salariu 600 cor., cuartir liber în edificiul școlar.

4. **Șirnea**, salariu 600 cor. și cuartir liber în edificiul școlar.

Concurenții au a așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul arătat.

De la concurenți se cere să țină strună în Duminică și sâmbătă în biserică, să se prezenteze în comună spre a se cunoște dexteritatea în cântările rituale. La cuincuenale sunt îndreptățiti numai după un serviciu neîntrerupt în comună.

În conțelegere cu comitetele parohiale, Oficiul protopresbiterial Bran.

Zernești, în 15 Iulie 1904.

Ioan Dan
adm. prot.

Nr. 496 1904.

[221] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător în la școala română gr. orient. din opidul **Hunedóra**, protopresbiteratul Hunedóra, se descrie prin această concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele pentru acest post împreună cu cantoralul sunt: salariu anual de 600 cor. solvit anticipativ pe fiecare lună, din cassa bisericească; iar pentru instruirea și conducerea corului vocal bisericesc o remunerație de 200 cor. solvibilă anticipativ în două rate semestrale.

De la învățătorul, care va fi instituit la postul acesta se cere să fie cântăreț bun, obligat fiind să ocupe și locul de cantor, și ca atare când nu e ocupat cu școala, adevă în Duminică și sâmbătă e dator a conduce regulat și cântările din strună.

Cuincuenalele se vor computa numai de la instituirea definitivă și serviciu neîntrerupt la această școală.

Concurenții au a și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul sus indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, și înainte de alegere a se prezenta poporului în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Hunedóra în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Hunedóra, la 18 Iulie 1904.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter

Epilepsia.

Cine suferă de epilepsie (nevoie), convulsii și de alte morburii nervoase, să ceară broșură asupra acestora. Se capătă gratis și franco prin „priv. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.”.

(90) 17—52

Pianele Bösendorfer

stau și acum la locul prim, „afară de concurs”, și sunt în deobște recunoscute ca cele mai bune piane, atât pentru saloane, cât și pentru sale de concert. În Austro-Ungaria sunt neîntrecute. Dovada cea mai elocantă o dau programele tuturor pianistilor renumiți, cari în Budapesta, Graz, Praga, Viena etc., concertază exclusiv cu piane Bösendorfer.

Sunetul ales și puternic, de un farmec neasemănat, și minunatul mod cum se cântă la aceste piane, procură cântătorului plăcerea de a presta neîmpedecat ceea-ce poate.

Bösendorfer a făcut școală.

Cu mult zel și iscusință i-a urmat

Francisc Wirth, constructor de piane reg. grecesc de curte.

construind un pian solid și fin lucrat (premiu de stat, medalii de aur, diplome de onoare) în 3 modele de salon, cu 420, 450 și 500 fl. Cu astfel de prețuri subscrisul nu a mai aflat pe piața Vienei pian de esecutare așa fină. În Ungaria sunt foarte plăcute piane la **Fr. Wirth**, pentru sunetul lor viu și curat ca argintul, și pentru neobinuita durabilitate a acestuia; îndeosebi este căutat acolo, unde numai rar se poate afla acordător.

Frații Stingl, fabrică de piane c. ș. r. de curte

reprezentați prin 5 modele, de la 300—700 fl., cu registru (pedal) de harfă (Harfenzug), claviatură reformată. Piane foarte plăcute.

Cui îi place ton dulce și melodios, să-și cumpere pianul lui **W. Fritz & fiu.** Renumele bine întemeiat al acestei firme solide (fondată în 1804) asigură cumpărătorului deplină și durabilă mulțumire. Mignon 470 fl., pian scuturat (Stutzflügel) 500 fl.

Eminentul fabricat al lui **Proksch**: pianin cu registru mut 420 fl., mignon 500 fl.

Pianine bune **Hözl & Heitzmann** de la 320—380 fl.

De la firme mai nouă se află în deposit instrumente dragute cu 250, 280 și 320 fl.; asemenea pianine cu registru mut (Stummzug), așa-numite „Harfen-Pianino”. (O invenție binefăcătoare pentru împrumutarea celui ce învață.)

Pianine berlineze de prima calitate.

Harmonii pentru școle și casă **Mannborg — Lipsca** cu 100 fl. și 280 fl.

Inchiriare de instrumente cu prețuri eștine.**Primul deposit transilvan de piane și harmoniuri****Victor de Heldenberg**

Sibiu (Nagyseben), strada cîsnădiei nr. 9, etagiul I.

(94) 15—

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amefeli, fiuituri de ureche, bătăie de inimă, sgăriuri de inimă, asma, auzul greu, sgăriuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, rețea la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vîndare pentru țară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,**V., strada Vadász 42/V**

colțul strada Kálmán.